

ANTWOORDEN OP DE VRAGENLIJST VAN HET EUROPEES PARLEMENT**VOOR KANDIDAAT-COMMISSARIS****Helena DALLI****Kandidaat-commissaris voor Gelijkheid****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn? Wat zijn uw drijfveren? Op welke wijze wilt u invulling geven aan de strategische agenda van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en de genderdimensie wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

40 jaar geleden ben ik de politiek ingegaan als student vol idealen, gedreven door een verlangen naar rechtvaardigheid en gelijkheid en de wil een einde te maken aan misstanden en een betere wereld voor iedereen tot stand te brengen. Tijdens het lange traject dat volgde, ontmoette en sprak ik talloze mensen die gemarginaliseerd waren vanwege vooroordelen, stereotypen of discriminerende wetgeving. Ik heb alles naar beste kunnen en weten gedaan om de problemen van deze mensen op te lossen.

Ik ben van mening dat mijn academische kwalificaties en beroepservaring mij in staat zullen stellen een bijdrage te leveren aan het Europees algemeen belang. Ik ben doctor in de sociologie en heb jarenlang les gegeven op dat gebied. Als minister voor Europese Zaken en Gelijkheid heb ik regelmatig de Raad Algemene Zaken en de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken bijgewoond, die verantwoordelijk zijn voor het waarborgen van een uniforme oplossing op EU-niveau voor cruciale kwesties die het Europees belang raken. Wat de toekomst betreft, ben ik voornemens om met de voorzitter, de vicevoorzitters en collega-commissarissen de krachten te bundelen voor de uitvoering van onze gemeenschappelijke agenda. Ik zal ook samenwerken met de voorzitter om ervoor te zorgen dat alle in de politieke beleidslijnen opgenomen toezeggingen op het gebied van gelijkheid daadwerkelijk worden nagekomen.

Omdat ik de noodzakelijke veranderingen tot stand wilde kunnen brengen, heb ik mij als politica staande gehouden in een cultuur die het voor vrouwen moeilijk maakte om te slagen. Deze roeping bleef mij ook motiveren toen ik in 1996 zitting nam in het parlement en in het kabinet van de premier staatssecretaris voor vrouwenrechten werd, tijdens mijn daaropvolgende jaren als schaduwminister, en tijdens mijn ambtstermijnen als minister van Sociale Dialoog, Consumentenzaken en Burgerlijke Vrijheden en minister van Europese Zaken en Gelijkheid.

Het doet mij genoeg wanneer ik mensen ontmoet wier leven is verbeterd dankzij gelijkheidsbevorderende maatregelen die in mijn land werden genomen. Ik zal nooit de vreugde in brede kring vergeten na de goedkeuring van belangrijke wetgeving waarbij nieuwe rechten werden ingevoerd en het gelijkheidsbeginsel bredere toepassing kreeg. Tegelijkertijd moeten we de meest kwetsbare mensen in de samenleving, die gemarginaliseerd zijn vanwege meervoudige discriminatie, of die vast zitten in situaties van huiselijk geweld, blijven ondersteunen. Vandaar mijn voornemen om voor wetgeving op het gebied van gelijkheid te zorgen, om de ratificatie van mensenrechteninstrumenten te bevorderen en om de meest kwetsbare leden van onze samenlevingen beter te beschermen.

Ten volle respecteer ik de fundamentele waarden waarop wij Europa hebben gebouwd: menselijke waardigheid en mensenrechten, vrijheid, democratie, gelijkheid en de rechtsstaat. Ik zal geen instructies van eender welke entiteit vragen of aanvaarden. Ik wil rekening te houden met alle belangen die meespelen, en daarbij geen onderscheid te maken naar land, regio, beroepsgroep of afkomst. Ik zal streven naar de volledige uitvoering van de politieke prioriteiten die onze verkozen voorzitter heeft geformuleerd.

In mijn rol als minister heb ik mij samen met parlementsleden, het maatschappelijk middenveld, de sociale partners en de betrokken personen ingespannen om wetgevings- en beleidsmaatregelen te nemen die zorgen voor meer gelijkheid voor iedereen, zonder uitzondering. Ik zal op deze ervaring terugrijpen en mijn aanpak aanpassen aan de eisen van het werk op Europees niveau.

Als ik als commissaris word benoemd, heb ik de eer te worden belast met de portefeuille "Gelijkheid". Ingevolge artikel 8 VWEU is het onze plicht gendergelijkheid in de EU en bij alle maatregelen van de Commissie te mainstreamen en te bevorderen. Het Verdrag biedt mij een krachtig mandaat en schept voor mij een politieke verplichting waaraan ik als commissaris voor gendergelijkheidsvraagstukken optimaal uitvoering zal geven.

Verkozen voorzitter van de Leyen heeft gendergelijkheid hoog op haar agenda geplaatst en zich ertoe verbonden het goede voorbeeld te geven door het samenstellen van een genderevenwichtig college. Zij heeft mij de opdracht gegeven om de volgende EU-strategie inzake gendergelijkheid te formuleren en te presenteren. Dit biedt een kans om het concept en de toepassing van gendermainstreaming over de hele breedte van het EU-beleid verder te ontwikkelen. Een krachtiger toepassing van gendermainstreaming in de beleidsvorming verbetert het gebruik van hulpbronnen, maakt het beleid efficiënter, ondersteunt duurzame ontwikkeling en schept eerlijkere samenlevingen. Met het oog hierop zal ik, als ik word benoemd als commissaris, nauw samenwerken met mijn collega's om te zorgen voor optimale gendermainstreaming zodat er concrete resultaten worden geboekt.

Ik zal constructief samenwerken met de voorzitter en de andere commissarissen. Tijdens heel mijn zittingstermijn zal ik de dialoog met de leden van het Europees Parlement voortzetten, naar het maatschappelijk middenveld en de sociale partners luisteren, en waar nodig openbare raadplegingen houden. Daarnaast zal ik met de lidstaten een dialoog aangaan om te helpen het werk dat op Europees niveau en op het niveau van de lidstaten wordt verricht, beter te coördineren.

Ik verbind mij ertoe om, zodra ik ben benoemd, de Verdragsverplichtingen inzake onafhankelijkheid, transparantie, onpartijdigheid en beschikbaarheid, zoals omschreven in artikel 17, lid 3, VEU en artikel 245 VWEU, en de geheimhoudingsplicht als neergelegd in artikel 339 VWEU, volledig na te komen.

Ik verbind mij ertoe om elke positie of situatie te vermijden die afbreuk zou kunnen doen aan mijn onafhankelijkheid, onpartijdigheid en beschikbaarheid voor de Commissie, en om de voorzitter van de Commissie in kennis te stellen van elke situatie die bij de uitoefening van mijn officiële taken tot een belangenconflict zou kunnen leiden.

Ik sta volledig achter onze toezegging inzake transparantie als verwoord in de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter. Ik verbind mij ertoe alle contacten die ik heb en vergaderingen die ik beleg met beroepsorganisaties of zelfstandigen over alle aangelegenheden die verband houden met de beleidsontwikkeling en -tenuitvoerlegging van de EU, openbaar te maken overeenkomstig de regels van de Commissie

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Hoe ziet u uw rol als lid van het college van commissarissen? In hoeverre bent u bereid verantwoording af te leggen aan het Parlement over uw handelen en dat van uw diensten?

Kunt u specifieke toezeggingen doen ten aanzien van meer transparantie, intensievere samenwerking en een actieve follow-up van de standpunten en verzoeken om wetgevingsinitiatieven van het Parlement? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad van informatie en documenten te voorzien?

Als ik word benoemd tot commissaris voor gelijkheid, zal ik de volledige politieke verantwoordelijkheid op mij nemen voor de activiteiten op het gebied van gelijkheid, zoals uiteengezet in de politieke beleidslijnen en mijn opdrachtbrief. Mijn taak voor de komende vijf jaar zal bestaan in het versterken van de inzet van Europa voor inclusie en gelijkheid in de breedst mogelijke zin, of het nu gaat om geslacht, ras of etnische afstamming, leeftijd, handicap, seksuele geaardheid, of godsdienst of levensovertuiging. Ik zal mij niet alleen wijden aan de integratie van het genderperspectief, maar ook het voortouw nemen in de strijd tegen alle vormen van discriminatie, met name door te proberen vooruitgang te boeken met de voorgestelde horizontale antidiscriminatie richtlijn en zo nodig nieuwe antidiscriminatie wetgeving voor te stellen. Ik zal verantwoordelijk zijn voor de uitvoering door de EU van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap. Ik zal met de lidstaten samenwerken om vooruitgang te boeken op het gebied van de richtlijn vrouwelijke bestuurders en ervoor te zorgen dat de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven volledig ten uitvoer wordt gelegd. Andere belangrijke kwesties zijn de strijd tegen geweld jegens vrouwen en gendergerelateerd geweld, de versterking van de positie van vrouwen en meisjes en de samenhang tussen ons extern en intern beleid op dit gebied.

Ik hecht groot belang aan het collegialiteitsbeginsel en zal volledig samenwerken met andere leden van het college. Ik zal mijn collega's nauw betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleidsinitiatieven, aangezien gelijkheid een aspect van ieders werk zal zijn.

Samenwerking met het Europees Parlement is voor mij van het allergrootste belang. Ik ben meer dan 20 jaar parlements lid geweest en ben mij dan ook zeer bewust van het belang van parlementaire controle van alle politieke processen. Parlementsleden vertegenwoordigen de mensen wier levensstandaard wij dienen te verbeteren. Ik zal samenwerken met het

Parlement en de bevoegde commissies in alle stadia van zowel het beleidsvormingsproces als de politieke dialoog.

Doeltreffende interinstitutionele samenwerking is van essentieel belang voor het functioneren van de EU en voor de efficiëntie en legitimiteit van het besluitvormingssysteem van de EU. Een aantal beginselen, die ik ten volle in acht zal nemen, is daarbij van cruciaal belang. Daarbij gaat het onder meer om openheid, wederzijds vertrouwen, efficiëntie en de regelmatige uitwisseling van informatie. De politieke beleidslijnen en opdrachtbrieven van de verkozen voorzitter weerspiegelen deze beginselen volledig en onderstrepen het voornemen de bijzondere relatie tussen het Europees Parlement en de Commissie te versterken. Als ik als commissaris word benoemd, zal ik mij inzetten voor de verwezenlijking van deze doelstelling. Daarbij zal ik de bepalingen van het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Commissie van 2010 en het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 2016 volledig in acht nemen. Mijn contacten met het Parlement zullen door mij op open, transparante en constructieve wijze vorm worden gegeven, zodat zich een relatie van wederzijds vertrouwen kan ontwikkelen.

Conform de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter zal ik zoveel mogelijk beschikbaar zijn voor deelname aan de relevante plenaire vergaderingen, commissievergaderingen en dialoogbesprekingen. Ik zal ervoor zorgen dat de parlementaire commissies worden betrokken bij alle belangrijke ontwikkelingen die onder mijn verantwoordelijkheid plaatsvinden.

Ik zal samenwerken met het Parlement op basis van de beginselen van loyaliteit, vertrouwen, transparantie, informatieverkeer in twee richtingen en wederzijdse bijstand. Meer bepaald zal ik met regelmaat informatie blijven uitwisselen met de voorzitters van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (EMPL), de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (FEMM) en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE), alsook met andere relevante parlementaire commissies, en zal ik een beleid voeren van open communicatie over en weer met de leden van het Europees Parlement. Ik zal er ook voor zorgen dat het Europees Parlement regelmatig wordt geïnformeerd, met name vóór belangrijke gebeurtenissen en in belangrijke fasen van internationale onderhandelingen op gebieden die onder mijn verantwoordelijkheid vallen. Bij de follow-up inzake de standpunten van het Parlement zal ik er ook voor zorgen dat de vragen die leden van het Europees Parlement aan de Commissie stellen en betrekking hebben op mijn bevoegdheidssterrein, snel en accuraat worden beantwoord.

De politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter benadrukken dat, om het vertrouwen van de burgers in de Unie terug te winnen, onze instellingen openheid moeten betrachten en uit het oogpunt van transparantie onberispelijk moeten zijn. Het versterken van de interinstitutionele samenwerking door het bevorderen van legitimiteit en verantwoordingsplicht zal de efficiëntie en het goed bestuur van de EU een impuls geven. Ik zal mij daarom volledig inzetten voor de uitvoering van de verreikende bepalingen inzake transparantie en de informatiestroom in het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Commissie en het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven.

Verkozen voorzitter Ursula von der Leyen is voorstander van een initiatiefrecht voor het Europees Parlement. Zij deed de toezegging dat haar Commissie door middel van een wetgevingshandeling en met volledige inachtneming van de beginselen van evenredigheid, subsidiariteit en beter wetgeven gevolg zal geven aan parlementaire resoluties die het Parlement bij meerderheid heeft aangenomen. Ik onderschrijf deze doelstelling volledig.

Ik ben mij er ten volle van bewust dat het verstrekken van informatie en documenten een essentieel aspect is van de verdieping van het partnerschap tussen het Europees Parlement en de Commissie. Ik verbind mij er dan ook toe de desbetreffende bepalingen van de Kaderovereenkomst tussen beide instellingen en van het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven volledig uit te voeren.

Vragen van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

3. Tijdens de vorige zittingsperiode heeft de Europese Commissie geen EU-strategie inzake gendergelijkheid uitgebracht, tot grote ontevredenheid van het Parlement, de lidstaten en met name deze commissie. Kunt u zich ertoe verbinden om zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen de eerste 100 dagen een volledige en bindende EU-strategie inzake gendergelijkheid voor de komende jaren uit te brengen in de vorm van een Commissiemededeling? Welke prioritaire gebieden bent u van plan erin op te nemen? Hoe denkt u samen te werken met de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid bij het opstellen en uitvoeren ervan tijdens de volgende zittingsperiode?

Als ik als commissaris word benoemd, verbind ik mij ertoe zo spoedig mogelijk met de in de politieke beleidslijnen bedoelde brede EU-genderstrategie te komen, en zal ik met verkozen voorzitter Von der Leyen bespreken wanneer precies de strategie door de Commissie moet worden goedgekeurd.

Wat de kernelementen van de gendergelijkheidsstrategie betreft, moet onder meer worden gedacht aan het aanpakken van geweld tegen vrouwen en gendergerelateerd geweld, loontransparantie, de loon- en pensioenkloof tussen vrouwen en mannen, de man-vrouwverhouding in raden van bestuur, het evenwicht tussen werk en privéleven en de rol van beide geslachten bij de verwezenlijking van gendergelijkheid. Bij de openbare raadpleging eerder dit jaar zijn andere mogelijke aandachtsgebieden vastgesteld, zoals de bestrijding van genderstereotypen, het aanpakken van gendergerelateerd geweld op het internet en het integreren van het genderperspectief binnen het domein van de kunstmatige intelligentie. De strategie dient van een intersectionele benadering uit te gaan, zodat zij vrouwen en mannen in al hun diversiteit omvat. Zij dient ook de mogelijkheid te bieden voor nieuwe wetgevingsvoorstellen en doortastende beleids- en bewustmakingsmaatregelen.

In het kader van de nieuwe strategie zullen overal in het EU-beleid, zowel intern als extern, het concept en de toepassing van gendermainstreaming verder kunnen worden ontwikkeld. Deze mogelijkheid mag onbenut worden gelaten. Ik kijk ernaar uit om nauw samen te werken met de vicevoorzitter voor de bescherming van de Europese manier van leven om gendermainstreaming tot een belangrijk thema te maken en reken op de steun van mijn collega-commissarissen bij de verwezenlijking van gendermainstreaming. Ik reken ook op de taskforce voor gelijkheid, die zal worden opgericht voor de integratie van het gelijkheidsbeginsel in het beleid en de processen van de EU.

Ik wil dat de EU een ambitieuze, inclusieve, alomvattende strategie krijgt die op de reële behoeften van de EU-burgers is gericht. Ik kijk ernaar uit om in een vroeg stadium contact op te nemen met de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid en zou vervolgens een gestructureerde samenwerking willen aangaan.

Ik ben van mening dat wij ook zowel binnen als buiten de EU over deze kwesties moeten communiceren. De EU-aanpak zou bijvoorbeeld kunnen worden besproken tijdens een speciaal evenement en marge van de bijeenkomst van de Commissie voor de status van de vrouw, ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het actieprogramma van Peking. Ik hoop dat ook leden van het Europees Parlement daarbij aanwezig kunnen zijn.

4. De uitbanning van geweld tegen vrouwen en meisjes is altijd een prioriteit geweest voor FEMM, aangezien dit verschijnsel overal in Europa en in de wereld een plaag is. Een brede toetreding van de EU tot het volledige Verdrag van Istanbul is voor ons van het grootste belang. Welke concrete maatregelen bent u van plan te nemen om de toetreding van de EU en de ratificatie door alle lidstaten te bevorderen? Wat zijn uw wetgevings- en niet-wetgevingsvoorstellen om met name cybergeweld en wraakpornografie aan te pakken, die wijdverbreid zijn tegen vrouwen en meisjes? Wat zijn uw concrete plannen met het oog op de vaststelling van een Europese wetgevingshandeling ter bestrijding van geweld tegen vrouwen? Welke andere maatregelen tegen geweld tegen vrouwen gaat u nemen overeenkomstig de toezeggingen van de verkozen voorzitter in haar agenda voor Europa?

In overeenstemming met de politieke beleidslijnen van de verkozen voorzitter moet de toetreding van de EU tot het Verdrag van Istanbul voor de Commissie een belangrijke prioriteit blijven. Ik heb de opdracht gekregen het lopende toetredingsproces af te ronden en zal mijn uiterste best doen om dat doel te bereiken.

Ik verwelkom de krachtige steun van het Europees Parlement voor de toetreding van de EU tot het Verdrag van Istanbul inzake het bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld van de Raad van Europa. Het Verdrag van Istanbul biedt een gemeenschappelijk Europees kader voor de inspanningen van de EU en haar lidstaten ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Wanneer wij maatregelen nemen binnen een gezamenlijk Europees kader kunnen wij meer bereiken dan de lidstaten ieder voor zich.

Om het toetredingsproces af te ronden, zal ik actief samenwerken met het Europees Parlement, de opeenvolgende voorzitterschappen van de Raad en de lidstaten bij het zoeken naar een uitweg uit de impasse. We moeten ook alle lidstaten samenbrengen met relevante maatschappelijke organisaties om na te denken over de dringende noodzaak de maatregelen van de EU ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en gendergerelateerd geweld op te voeren. Ik zie uit naar het advies van het Europees Hof van Justitie naar aanleiding van het verzoek daartoe van het Europees Parlement.

Afgezien van dit institutionele proces ben ik van plan manieren te vinden om de steun aan slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld te verbeteren. Als de Raad de toetreding blijft blokkeren, zal ik voorstellen onderzoeken voor minimumnormen inzake de definitie van bepaalde soorten geweld en voor de versterking van de richtlijn slachtofferrechten. Ik zal ook uitvoering geven aan de politieke beleidslijnen wat betreft de toevoeging van geweld tegen vrouwen aan de lijst van de in het Verdrag genoemde vormen van zware criminaliteit.

De aanpak van één bepaalde, snel opkomende vorm van gendergerelateerd geweld is volgens mij van cruciaal belang: illegaal onlinegeweld en schadelijk onlinegedrag jegens vrouwen,

met inbegrip van wraakporno. Met grote snelheid wordt het internet een platform voor maatschappelijke en politieke dialoog en de toegang daartoe een voorwaarde voor sociaal-economisch welzijn. We kunnen niet toestaan dat onlinegeweld en schadelijke onlinegedragingen vrouwen en meisjes tot zwijgen brengen en hun deelname aan het maatschappelijk leven belemmeren. In het kader van het bredere EU-beleid tegen haatzaaiende uitlatingen en illegale online-inhoud moeten we nagaan wat er nog meer kan worden gedaan om de digitale openbare ruimte tot een veilige en geweldloze plek te maken die bijdraagt tot emancipatie, óók voor vrouwen en meisjes.

Ik zal aansluiten bij de bestaande dialoog van de Commissie met socialemediaplatforms en niet-gouvernementele organisaties over de wijze waarop samenwerking op basis van vrijwilligheid kan helpen bij het signaleren en het verwijderen van schadelijke online-inhoud, alsook bij het waarborgen van krachtig optreden tegen illegale inhoud. Vele vormen van online geweld zijn in de lidstaten reeds strafbaar gesteld of anderszins verboden. Er is meer informatie nodig over de toepasselijke wettelijke bepalingen in de lidstaten en over de verschillende vormen van online geweld waarop deze bepalingen van toepassing zijn. We moeten nagaan hoe op dit punt meer duidelijkheid kan worden geschapen, met volledige eerbiediging van de grondrechten en met name de vrijheid van meningsuiting. Het toenemende onrecht op dit gebied baart mij grote zorgen en ik zal met de vicevoorzitter voor een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk en de vicevoorzitter voor Waarden en Transparantie samenwerken om hier daadwerkelijk iets aan te doen.

5. Economische empowerment van vrouwen: Het voorstel van de Commissie voor een richtlijn vrouwelijke bestuurders is helaas blijven hangen in de Raad, ondanks een constructieve eerste lezing in het Parlement en een krachtige politieke inspanning in de afgelopen jaren. In de tussentijd hebben verschillende lidstaten een wijziging aangebracht in hun negatieve standpunt over deze richtlijn. Wat zijn uw plannen om de politieke obstakels uit de weg te ruimen en op korte termijn te komen tot een evenwichtiger vertegenwoordiging van vrouwen in de economische besluitvorming? Welke concrete acties wilt u ondernemen om de situatie in de Raad te deblokken en deze richtlijn met alle beschikbare politieke middelen nieuw leven in te blazen? De Europese gemiddelden van de loonkloof tussen mannen en vrouwen en (vervolgens de) pensioenkloof zijn zorgwekkend: 16 % voor de loonkloof en 40 % voor de pensioenkloof. Zij vormen een groot obstakel voor het bereiken van gendergelijkheid in de EU. Welke initiatieven bent u van plan te nemen om deze ongelijkheid aan te pakken? Welke maatregel(en) overweegt u om te voldoen aan de toezegging van de verkozen voorzitter om in de eerste 100 dagen van de nieuwe Commissie bindende loontransparantiemaatregelen in te voeren?

Gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in economische besluitvorming is een kwestie van gelijke rechten en billijkheid. Bovendien is evenwichtige deelneming van mannen en vrouwen aan het besluitvormingsproces economisch gezien zinvol.

Ik ben van mening dat de debatten over het voorstel van de Commissie van 2012 ertoe hebben bijgedragen dat de kwestie meer leeft; in sommige landen zijn vrouwen in de besturen van bedrijven nu beter vertegenwoordigd. Niettemin blijft het tempo van de veranderingen traag en hoewel er in de afgelopen jaren in een aantal lidstaten enige vooruitgang is geboekt, is er in andere sprake van stilstand of zelfs van een verslechterende situatie.

Ik sta volledig achter deze richtlijn. Een meerderheid van de lidstaten steunt het initiatief en een akkoord ligt duidelijk binnen bereik. Ik ben verheugd dat de verkozen voorzitter dit voorstel in haar politieke beleidslijnen krachtig steunt en als ik word benoemd, zal ik trachten de lidstaten ervan te overtuigen dit voorstel ook te steunen. Ik reken daarbij op de steun van het Europees Parlement. Met dit dossier had al veel eerder vooruitgang moeten worden geboekt.

Ik ben ook van mening dat de nieuwe richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven de man-vrouwverhouding op leidinggevend niveau in de economie zal verbeteren. Ik zal bij de lidstaten aandringen op een volledige en snelle uitvoering.

De bestrijding van de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen is “werk in uitvoering” en ik ben vastbesloten er meer vaart achter te zetten. Ik ben van mening dat een grotere loontransparantie en meer juridische duidelijkheid de eerste noodzakelijke voorwaarden vormen voor het opsporen van gendervooroordelen en discriminatie qua beloningsstructuren. Ik wil ondernemingen in staat stellen ongelijke beloning aan te pakken en slachtoffers van discriminatie om effectief verhaal te halen. Met het oog hierop is in de politieke beleidslijnen aangekondigd dat wij binnen de eerste 100 dagen van de ambtstermijn van deze Commissie met voorstellen zullen komen voor de invoering van bindende loontransparantiemaatregelen. Hiermee geven wij een belangrijke voorzet op het gebied van onze werkzaamheden, die bijdraagt aan een breed beleid om de loonkloof tussen mannen en vrouwen aan te pakken. Dit houdt in dat hardnekkige stereotypen moeten worden bestreden, de positie van de vrouw in de besluitvorming moet worden versterkt, de uitvoering van de in de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven neergelegde rechten moet worden gewaarborgd, evenals de uitoefening van die rechten (met name door vaders), en de genderpensioenkloof als gevolg van onbetaald werk moet worden gedicht.

We hebben ook een verandering op sectoraal niveau nodig. Het gebrek aan vrouwen in goedbetaalde, door mannen gedomineerde beroepen is een van de oorzaken van de loonkloof tussen mannen en vrouwen. We moeten meer vrouwen in staat stellen om voor bepaalde sectoren en beroepen te kiezen, en we moeten met name de onderliggende oorzaken van deze ongelijke verdeling binnen onze beroepsbevolking aanpakken. Ik wil iets doen aan genderstereotypen. Deze weerhouden vrouwen, maar ook mannen, ervan hun kansen te grijpen in sectoren waarin traditioneel het andere geslacht is oververtegenwoordigd. Deze stereotypen leiden ook tot ongelijke verdeling van onbetaalde zorgtaken. De tenuitvoerlegging van de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven zal in dit verband een belangrijke rol spelen.

Aangezien ongelijkheden tussen mannen en vrouwen maatschappelijk zijn bepaald, ben ik ervan overtuigd dat we de vooruitgang in de EU kunnen versnellen door de genderkloof gedurende de hele levenscyclus op tal van gebieden (onderwijs, opleiding, arbeid, ouderschap, zorg, loon en pensioen) aan te pakken.

Vragen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

6. Aan het einde van de achtste zittingsperiode van het Europees Parlement hebben het Europees Parlement en de Raad overeenstemming bereikt over een richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers. Terwijl het Parlement groot voorstander was van de richtlijn, steunde een aantal lidstaten het voorstel niet. Als verantwoordelijke kandidaat-commissaris, hoe denkt u ervoor te kunnen zorgen dat dit eerste wetgevingsresultaat van de Europese pijler van sociale rechten volledig ten uitvoer wordt gelegd, en bent u het ermee eens dat deze richtlijn niet alleen ten uitvoer moet worden gelegd, maar ook moet worden uitgebreid tot zwangerschapsverlof en de rechten van zelfstandigen en adoptieouders?

Het verheugt mij zeer dat de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven is aangenomen. Zij vormt een belangrijke mijlpaal op de weg naar gendergelijkheid en brengt ons een stuk dichterbij een Europa waar zowel vrouwen als mannen hun beroeps- en privéleven met elkaar in evenwicht kunnen brengen. Hierdoor zullen vrouwen hun potentieel op de arbeidsmarkt kunnen realiseren en mannen de kans krijgen om een billijk deel van de zorgtaken op zich te nemen.

Ik zal ervoor zorgen dat de lidstaten deze belangrijke richtlijn in hun nationale wetgeving omzetten. Wij zullen de lidstaten bij het implementatieproces begeleiden en hun alle hulp bieden die zij nodig hebben.

Ik denk dat we met deze richtlijn en de richtlijn inzake zwangerschapsverlof een solide basis bieden voor het evenwicht tussen werk en privéleven van ouders en mantelzorgers. Uit hoofde van de nieuwe EU-wetgeving kunnen ook adoptieouders recht hebben op ouderschapsverlof. Naast implementatie is het daarom van essentieel belang burgers meer bewust te maken van hun rechten en met name mannen aan te moedigen om van die rechten gebruik te maken. Het is belangrijk om hier als samenleving goed mee om te gaan. Ik ben bijvoorbeeld van mening dat we goede praktijken moeten aanmoedigen. Zo zijn er scholen die genderstereotypen met betrekking tot zorg aanpakken en bedrijven waarin zowel mannen als vrouwen hun werk op gezinsvriendelijke wijze inrichten. Ik ben voornemens om voor een dergelijke bewustmaking EU-financiering aan te wenden.

Ik geloof dat ook gelijkheid tussen als zelfstandige werkende vrouwen en mannen, evenals maatregelen ter bevordering van vrouwelijk ondernemerschap, van cruciaal belang zijn om de vaardigheden en talenten van vrouwen ten volle te benutten. Ik ben voornemens om bij de beoordeling van de uitvoering van deze richtlijn zorgvuldig te kijken naar de interactie tussen enerzijds de in artikel 18 van de richtlijn bedoelde rechten en anderzijds verlof om gezinsredenen voor zelfstandigen en adoptieverlof.

7. De bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en de bestrijding van discriminatie van vrouwen moeten voor de Europese Unie de hoogste prioriteit zijn. Wij kijken dan ook uit naar de voorstellen van de Commissie voor een nieuwe Europese genderstrategie, met inbegrip van bindende maatregelen voor de transparantie van de lonen, die de verkozen voorzitter van de Commissie, Ursula von der Leyen, heeft toegezegd in de eerste 100 dagen van haar ambtstermijn te zullen invoeren.

Welke wetgevingsmaatregelen overweegt u om de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen te dichten, gelijke beloning voor gelijk werk of gelijkwaardig werk op dezelfde plaats te waarborgen en bindende loontransparantie in te voeren?

De bestrijding van de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen is “werk in uitvoering” en ik ben vastbesloten er meer vaart achter te zetten. Ik ben van mening dat een grotere loontransparantie en meer juridische duidelijkheid de eerste noodzakelijke voorwaarden vormen voor het opsporen van gendervooroordelen en discriminatie qua beloningsstructuren. Ik wil ondernemingen in staat stellen ongelijke beloning aan te pakken en slachtoffers van discriminatie om effectief verhaal te halen. Met het oog hierop is in de politieke beleidslijnen aangekondigd dat wij binnen de eerste 100 dagen van de ambtstermijn van deze Commissie met voorstellen zullen komen voor de invoering van bindende loontransparantiemaatregelen. Hiermee geven wij een belangrijke voorzet op het gebied van onze werkzaamheden, die bijdraagt aan een breed beleid om de loonkloof tussen mannen en vrouwen aan te pakken. Dit houdt in dat hardnekkige stereotypen moeten worden bestreden, de positie van de vrouw in de besluitvorming moet worden versterkt, de uitvoering van de in de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven neergelegde rechten moet worden gewaarborgd, evenals de uitoefening van die rechten (met name door vaders), en de genderpensioenkloof als gevolg van onbetaald werk moet worden gedicht.

We hebben ook een verandering op sectoraal niveau nodig. Het gebrek aan vrouwen in goedbetaalde, door mannen gedomineerde beroepen is een van de oorzaken van de loonkloof tussen mannen en vrouwen. We moeten meer vrouwen in staat stellen om voor bepaalde sectoren en beroepen te kiezen, en we moeten met name de onderliggende oorzaken van deze ongelijke verdeling binnen onze beroepsbevolking aanpakken. Ik wil iets doen aan genderstereotypen. Deze weerhouden vrouwen, maar ook mannen, ervan hun kansen te grijpen in sectoren waarin traditioneel het andere geslacht is oververtegenwoordigd. Deze stereotypen leiden ook tot ongelijke verdeling van onbetaalde zorgtaken. De tenuitvoerlegging van de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven zal in dit verband een belangrijke rol spelen.

Aangezien ongelijkheden tussen mannen en vrouwen maatschappelijk zijn bepaald, ben ik ervan overtuigd dat we de vooruitgang in de EU kunnen versnellen door de genderkloof gedurende de hele levenscyclus op tal van gebieden (onderwijs, opleiding, arbeid, ouderschap, zorg, loon en pensioen) aan te pakken.

[Het bovenstaande is overgenomen uit het antwoord op vraag 5.]

8. We hebben robuuste bepalingen die gelijkheid in onze arbeidswetgeving verankeren, maar gelijkheid kan niet worden beperkt tot bepaalde gebieden en moet aan burgers in alle aspecten van het leven worden gegarandeerd. Het bestrijden van ongelijkheid en discriminatie is daarom van essentieel belang.

- Welke concrete acties zult u als commissaris voor Gelijkheid ondernemen om de antidiscriminatie-richtlijn in de Raad te deblokken en deze richtlijn met alle beschikbare politieke middelen een nieuw leven in te blazen?
- Welke maatregelen denkt u te nemen om discriminatie op grond van ras, etnische afkomst, godsdienst, overtuiging, handicap, leeftijd, seksuele geaardheid of gender/genderidentiteit en meervoudige discriminatie op het werk en op de arbeidsmarkt aan te pakken?

- **Bent u, in overeenstemming met de verplichtingen van de EU in het kader van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD), en met bijzondere aandacht voor de “slotopmerkingen”, bereid een nieuwe Europese strategie inzake handicaps voor de periode na 2020 uit te vaardigen om de volledige uitvoering van het UNCRPD door de EU en alle lidstaten te verwezenlijken, en op welke prioritaire gebieden zou u zich in deze nieuwe strategie concentreren?**
- **Voortbouwend op voorgaande EU-initiatieven, welke andere rechtsinstrumenten kunnen volgens u de sociale en economische situatie van personen met een handicap verbeteren?**

Ik zal streven naar een Unie waar mensen zich kunnen ontplooiën zonder het gevaar te lopen of bang te hoeven zijn dat zij worden gediscrimineerd. Een Europa waar mensen met unieke vaardigheden, achtergronden en eigenschappen de waardering krijgen die hun toekomst. Ook ik ben absoluut de mening toegedaan dat gelijkheid niet mag worden beperkt tot bepaalde gebieden, maar in alle aspecten van het leven moet worden gegarandeerd. Ik ben daarom vastbesloten om de leemte in de wetgeving inzake gelijkheid op te vullen. Sinds jaar en dag maakt de Commissie zich sterk voor de goedkeuring van haar voorstel voor een algemene horizontale richtlijn inzake gelijke behandeling. Dankzij de inzet van eerdere voorzitterschappen en de Commissie zijn technische kwesties verholpen. De resterende belemmeringen zijn politiek van aard. Ik zal al mijn politieke bevoegdheden aanwenden om tot een hechte samenwerking met de regeringen te komen en zo het huidige voorstel te deblokken en de vereiste eenparigheid van stemmen te verkrijgen.

Enkele recente ontwikkelingen bieden hoop op een nieuw elan. In de eerste plaats de goedkeuring van de Europese toegankelijkheidswet ten behoeve van personen met een handicap. Ten tweede besteedt het Finse voorzitterschap bijzondere aandacht aan het dossier en zal het de patstelling trachten te doorbreken door middel van een oriënterend debat over non-discriminatie in de EU tijdens de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken van 24 oktober 2019. Ik zal dit debat op de voet volgen. De resultaten van de discussies zullen van cruciaal belang zijn voor de concrete invulling van mijn verdere acties en voor het boeken van vooruitgang op korte termijn. Op de lange termijn en in aansluiting op de recente goedkeuring van de mededeling van de Commissie over een “efficiënter besluitvorming op het gebied van sociaal beleid”¹ zal ik mij ten volle inzetten voor de versterking van onze besluitvormingsbevoegdheden op dit gebied.

Als voor gelijkheid verantwoordelijke commissaris zal ik de bestaande wetgevingsinstrumenten nauwlettend in het oog houden en belangrijke beleidsinitiatieven nemen, bijvoorbeeld met betrekking tot de integratie van de Roma en organen voor gelijke behandeling. Om tot een wijziging van nationaal beleid te komen, zal ik nauw overleg voeren met de lidstaten, met inbegrip van de landen waartegen inbreukprocedures aanhangig zijn. Indien nodig zal ik niet aarzelen om over te gaan tot de volgende stap in deze procedures en om de kwestie uiteindelijk voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Ik zal er ook voor zorgen dat we over de toepassing van de bestaande wetgeving uitvoerig verslag uitbrengen. Ons volgende verslag over de uitvoering van de richtlijn inzake rassengelijkheid en de kaderrichtlijn voor gelijke behandeling in arbeid en beroep zal

¹ “Efficiënter besluitvorming op het gebied van sociaal beleid: identificatie van gebieden waar kan worden overgestapt op besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid”, COM(2019) 186 van 16.4.2019

voortbouwen op een brede raadpleging van de lidstaten, het maatschappelijk middenveld en alle belanghebbenden. Ik ben van plan om in dit volgende uitvoeringsverslag sterk de nadruk te leggen op de organen voor gelijke behandeling, die onze belangrijkste partners zijn bij de bestrijding van discriminatie op verschillende gronden en op verschillende gebieden. Op basis van de resultaten van het uitvoeringsverslag zal ik bezien wat de opties zijn voor verdere maatregelen op dit gebied.

Laat mij benadrukken dat ik het standpunt van het Europees Parlement dat wetgeving alleen niet volstaat, zoals verwoord in zijn resolutie van 2016², volledig onderschrijf. Dat er nog steeds sprake is van discriminatie, komt onder meer doordat de bestaande rechten en verplichtingen onvoldoende bekend zijn. Daarom zal ik de thans lopende voorlichtingscampagne³ om het bewustzijn bij het publiek te vergroten, voortzetten.

Bovendien is het mijn bedoeling de toenemende initiatieven op het gebied van diversiteitshandvesten in Europa te blijven ondersteunen, aangezien deze richtsnoeren voor diversiteitsbeheer bieden aan duizenden ondernemingen die vrijwillig besluiten om zich in te zetten voor diversiteit. Al deze handvesten vallen onder het EU-platform voor diversiteitshandvesten, dat zorgt voor regelmatige uitwisselingen tussen vertegenwoordigers van handvesten, publicaties en de organisatie van evenementen op hoog niveau inzake diversiteitsbeheer. Ik ben van plan dit platform te blijven financieren. Ik zal er ook voor zorgen dat de sociale partners, die een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van diversiteit op de werkplek, erbij betrokken worden.

Het is voor mij een eer om de situatie van de ongeveer 100 miljoen Europeanen in de EU met een handicap te mogen verbeteren en ik zal mij daartoe ten volle inzetten. Deze zeer diverse groep omvat 32 miljoen personen met een ernstige handicap en ongeveer 70 miljoen personen met lichtere handicaps, voornamelijk oudere personen, waarvan het aantal overigens groeit. Tegen 2020 zal naar verwachting een vijfde van de EU-bevolking een bepaalde handicap hebben. Ik ben overtuigd van de urgentie van de maatregelen die wij samen met de lidstaten uitvoeren op basis van het Handvest van de grondrechten van de EU en het Verdrag betreffende de werking van de EU.

Ik ben vastbesloten het voortouw te nemen bij de uitvoering in de hele EU van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Het verbeteren van de situatie van personen met een handicap draagt ook bij tot het aanpakken van ongelijkheden en sluit daarmee aan bij de Europese pijler van sociale rechten, met name beginsel 17 daarvan.

Het huidige instrument voor de tenuitvoerlegging van het VN-Verdrag, te weten de Europese strategie inzake handicaps, loopt in 2020 af. Dit instrument omvat acht actieterreinen: toegankelijkheid, participatie, gelijkheid, werkgelegenheid, onderwijs en opleiding, sociale bescherming, gezondheid en extern optreden. Het wordt momenteel geëvalueerd. Alvorens met een follow-upstrategie te komen, zal ik eerst zorgvuldig de resultaten van de evaluatie bestuderen, die wij uiterlijk medio 2020 verwachten. Teneinde mijn prioriteiten te kunnen stellen, wil ik ook de tijd nemen om rechtstreeks in gesprek te gaan met personen met een handicap en hun families en om organisaties en relevante belanghebbenden te raadplegen. Ik ben ervan overtuigd dat dit tot betere resultaten zal leiden.

² Resolutie van het Europees Parlement van 15 september 2016 over de toepassing van Richtlijn 2000/78/EG (P8_TA-PROV (2016) 0360).

³ Website en brochures in alle officiële talen van de EU: <https://ec.europa.eu/social/EUvsDiscrimination>

Een zeer belangrijk onderdeel van mijn werk zal erin bestaan ervoor te blijven zorgen dat het verdrag op passende wijze ten uitvoer wordt gelegd in het kader van alle relevante beleidsmaatregelen van de EU. Daarom kijk ik ernaar uit om nauw samen te werken met mijn collega-commissarissen opdat ter dege rekening wordt gehouden met aspecten die van belang zijn voor personen met een handicap, niet alleen in het kader van de initiatieven onder mijn verantwoordelijkheid, maar ook in het kader van belangrijke initiatieven onder hun verantwoordelijkheid, zoals wetgeving en begrotingen. Ik zal daartoe hecht samenwerken met de vicevoorzitter voor de bescherming van de Europese manier van leven.

Verbetering van de sociale en economische situatie van personen met een handicap is niet alleen een kwestie van nieuwe wetgeving. Het gaat er ook om ervoor te zorgen dat bestaande wetten effect sorteren. Ik ben vastbesloten ervoor te zorgen dat recent goedgekeurde wetgeving, zoals de Europese toegankelijkheidswet, op een correcte, ambitieuze en coherente wijze ten uitvoer wordt gelegd. De lidstaten beschikken over een termijn van drie jaar om de richtlijn om te zetten en daarna over een termijn van nog eens drie jaar voor de uitvoering ervan. Ik zal ook de proefprojecten inzake de Europese gehandicaptenkaart en het nut van een dergelijke kaart voor het wegnemen van belemmeringen voor het vrije verkeer van vrouwen en mannen met een handicap zorgvuldig analyseren.

Ik ben ervan overtuigd dat onze politieke inzet voor een “Unie van gelijkheid” tegen het einde van mijn mandaat concrete en tastbare resultaten zal opleveren voor personen met een handicap, zodat zij beter de voordelen zullen kunnen genieten die Europa hun biedt.